

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון

6376/25/פ

הצעת חוק שימוע למינויים בכירים ושופטים, התשפ"ו-2025

1. מטרה
- מטרתו של חוק זה לקבוע הסדרים למימוש ביקורת פרלמנטרית על מינויים, הארכות כהונה והעברות מכהונה של בעלי תפקידים ושופטים בכירים, זאת באמצעות קביעת מנגנון שימוע פומבי ושקוף, לצד קביעת הסדר ייחודי לקיום שימועים חסויים בתפקידי ביטחון רגישים, כל זאת לשם חיזוק אמון הציבור במוסדות השלטון ושמירה על עצמאותם המוסדית.
2. הגדרות
- בחוק זה –
- "בעל תפקיד בכיר" – היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, מבקר המדינה, נגיד בנק ישראל ומשניו, המפקח על הבנקים, החשב הכללי במשרד האוצר, נציב שירות המדינה, נציב תלונות הציבור על השופטים, יושב ראש הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים, ראש רשות התחרות, יושב ראש רשות ניירות ערך, יושב ראש רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, ראש רשות החשמל, ראש רשות המים, ראש רשות מקרקעי ישראל, המנהל הכללי של רשות האוכלוסין וההגירה, חברי ועדת המינויים שליד נציבות שירות המדינה, שופטי בית המשפט העליון ונשיאי בתי המשפט המחוזיים ;
- "בעל תפקיד ביטחוני בכיר" – ראש המטה הכללי, המפקח הכללי של משטרת ישראל, ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, ראש שירות הביטחון הכללי, נציב בתי הסוהר ונציב כבאות והצלה ;
- "הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים" – הוועדה המייעצת למינויים בכירים, שהוקמה מכוח החלטת הממשלה מס' 91 מיום ג' בסיוון התשס"ו (30 במאי 2006).
3. ועדת השימועים למינויים בכירים
- תוקם ועדה ייעודית בכנסת בשם ועדת השימועים למינויים בכירים.

4. הרכב הוועדה
 הוועדה תמנה 11 חברי הכנסת: יושב ראש שיתמנה מקרב סיעות הקואליציה, חמישה חברי הכנסת נוספים מקרב סיעות הקואליציה וחמישה חברי הכנסת מקרב סיעות האופוזיציה.
5. חובת השימוע
 לא ימונה בעל תפקיד בכיר, לא תוארך כהונתו ולא יועבר מכהונתו, אלא לאחר שנערך לו שימוע בפני ועדת השימועים למינויים בכירים.
6. פומביות
 (א) השימוע לבעלי תפקידים בכירים יהיה פומבי וישודר לציבור; הוועדה רשאית לקבוע, ברוב של שני שלישים מחבריה, כי הדיון ייערך בדלתיים סגורות מטעמי ביטחון המדינה או צנעת הפרט.
 (ב) השימוע לבעלי תפקידים ביטחוניים בכירים ייערך בדלתיים סגורות בלבד, פרוטוקול הדיון יועבר לחברי הוועדה בלבד ולא יפורסם.
7. החלטת הוועדה
 (א) בתום השימוע תתקיים הצבעה באשר למינוי, הארכת כהונה או העברה מתפקיד של בעל התפקיד הבכיר או בעל התפקיד הביטחוני הבכיר.
 (ב) פרוטוקול הדיון והחלטת הוועדה יימסרו לגוף המוסמך לקבל את ההחלטה בעניין מינוי, הארכת כהונה או העברה מתפקיד, לפי העניין.
8. חוות דעת הוועדה
 המייעצת למינויים לתפקידים בכירים
 (א) טרם קיום השימוע, תכין הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים חוות דעת בכתב ביחס למועמד או לבעל התפקיד, אשר מתייחסת לנושאים הבאים:
 (1) ניגודי עניינים;
 (2) הצהרת הון ומידע כספי רלוונטי;
 (3) עבר פלילי ומשמעתי;
 (4) עמידה בכללי האתיקה הציבורית.
 (ב) חוות הדעת תימסר לוועדת השימועים למינויים בכירים ולמועמד לפחות שבעה ימים לפני מועד השימוע.
9. תחולה והוראת מעבר
 (א) הוראות חוק זה יחולו על כל מינוי חדש, הארכת כהונה או העברה מכהונה שייעשו לאחר תחילתו של חוק זה.
 (ב) בעלי תפקידים המכהנים במועד תחילת החוק – לא יידרשו לשימוע; ואולם הארכת כהונתם לאחר תחילת החוק תחייב שימוע.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק זו נועדה לייסד מנגנון חדש ושקוף למינוי, להארכת כהונה ולפיטורי בכירים במדינת ישראל. מוצע כי מינויים בכירים בתחומי המשפט, הכלכלה, השירות הציבורי והרגולציה יעמדו לשימוע פומבי בכנסת, בדומה לנעשה בדמוקרטיות מובילות בעולם. במקביל, מוצע להקים מנגנון ייחודי לשימוע

חסוי עבור בעלי התפקידים הביטחוניים הרגישים ביותר – הרמטכ"ל, המפכ"ל, ראש המוסד, ראש השב"כ, נציב שב"ס ונציב כבאות והצלה – כדי לאזן בין ביטחון המדינה לבין חובת הביקורת הדמוקרטית.

לצד זאת, מוצע כי הוועדה המייעצת למינויים בכירים תכין חוות דעת מקדימה על כל מועמד, שתאפשר לוועדת השימועים למינויים בכירים לנהל דיון רציני ומבוסס עובדות לגבי טוהר המידות, ניגודי עניינים וכשירות המועמד.

הצעת החוק תאפשר מינוי בכירים תוך שקיפות, איזון כוחות, שמירה על טוהר המידות וחיזוק אמון הציבור, וזאת, מבלי לכבול את ידי הממשלה או הגורמים המוסמכים לביצוע מינויים בשירות המדינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ו (15.12.2025)